

Αριθμ. Α.1202

Εφαρμογή του συστήματος ιχνηλασιμότητας προϊόντων καπνού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) του άρθρου 106Α του ν. 2960/2001 (Α' 265), «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», όπως προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4410/2016 (Α' 141) και ειδικότερα της παρ. 12 αυτού,
- β) του άρθρου 2 του ν. 4419/2016 (Α' 174),
- γ) του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 (Α' 94) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα του άρθρου 7, της παραγράφου 1 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού.

2. Το άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ (ΕΕL 127/ 29.4.2014) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ».

3. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2018/574 (ΕΕL 96/ 16.4.2018) της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2017 «για τα τεχνικά πρότυπα για τη δημιουργία και τη λειτουργία συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού».

4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2018/573 (ΕΕL 96/16.4.2018) της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2017 «όσον αφορά βασικά στοιχεία των συμβάσεων αποθήκευσης δεδομένων που συνάπτονται στο πλαίσιο του συστήματος ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα καπνού».

5. Την ΓΓΠΣ0002597 ΕΞ 2018/11.6.2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β'2434) «Ορισμός Εθνικού Παρόχου Παροχής Μοναδικού Αναγνωριστικού Κωδικού των μονάδων συσκευασίας προϊόντων καπνού».

6. Την αριθμ. 1 της 20.01.2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», σε συνδυασμό με τις διατάξεις του α' εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 και την 39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (689/Υ.Ο.Δ.Δ./ 20.12.2017) «Ανανέωση θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων».

7. Την Δ.ΟΡΓ.Α 1036960ΕΞ2017/10.03.2017 (Β' 968), απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως ισχύει.

8. Το π.δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών».

9. Το π.δ. 125/2016 (Α' 210) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

10. Τις διατάξεις του άρθρου 90, παράγραφος 2 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

11. Την ΥΠΟΙΚ 0010218 ΕΞ 2016/14-11-2016 (Β' 3696) απόφαση του πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Οικονομικών Αικατερίνη Παπανάτσιου».

12. Την ανάγκη καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής του συστήματος ιχνηλασιμότητας προϊόντων καπνού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ, όπως μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις του άρθρου 106Α του ν. 2960/2001 και σύμφωνα με τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2018/574 και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2018/573 της Επιτροπής καθώς και την ανάγκη αντικατάστασης της ΓΠΣ0002597 ΕΞ 2018 απόφασης Υπουργού Οικονομικών.

13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

Με την παρούσα απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος ιχνηλασιμότητας προϊόντων καπνού, και ειδικότερα:

- α) οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του συστήματος ιχνηλασιμότητας προϊόντων καπνού,
- β) ο εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών και οι αρμοδιότητές του,
- γ) τα τέλη έκδοσης και αποστολής των Μοναδικών Αναγνωριστικών Κωδικών (ΜΑΚ),
- δ) ο εθνικός διαχειριστής του συστήματος ιχνηλασιμότητας,
- ε) οι περιπτώσεις και η διαδικασία απενεργοποίησης των αναγνωριστικών κωδικών,
- στ) οι έλεγχοι.

Άρθρο 2

Αρμόδιες αρχές

- 1.** Ως αρμόδια εθνική αρχή για την εφαρμογή του συστήματος ιχνηλασιμότητας καπνικών προϊόντων ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Η αρμόδια εθνική αρχή μεριμνά για την εφαρμογή αυτού, συντονίζει και ελέγχει τις δράσεις των οικείων εποπτευόμενων υπηρεσιών.
- 2.** Ως αρμόδιες αρχές ελέγχου των οικονομικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης ορίζονται οι τελωνειακές αρχές της χώρας, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων βρίσκεται η έδρα των οικονομικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης.
- 3.** Ως αρμόδιες αρχές ελέγχου των μονάδων και των μηχανημάτων των οικονομικών φορέων καθώς και των μονάδων των φορέων εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης ορίζονται οι τελωνειακές αρχές της χώρας μας, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων βρίσκονται οι μονάδες αυτές.

Άρθρο 3

Εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) ορίζεται ως εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες εθνικού εκδότη αναγνωριστικών κωδικών

1. Ο εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών, σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας, είναι αρμόδιος για τη δημιουργία και έκδοση ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας ή γενικής συσκευασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3, 4, 8, 9, 10, 11 και 13 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574 και τη χορήγηση αυτών στους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς προϊόντων καπνού καθώς και τη δημιουργία και χορήγηση αναγνωριστικών κωδικών οικονομικού φορέα, φορέα εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης, μονάδας και μηχανημάτων και τη δημιουργία επίπεδων αρχείων και σχετικών Μητρώων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14, 15, 16, 17, 18, 19 και 20 του ίδιου Κανονισμού.

2. Ο εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών είναι αρμόδιος για τη δημιουργία και έκδοση ΜΑΚ για τα προϊόντα καπνού τα οποία:

- α) κατασκευάζονται στη χώρα και προορίζονται για διάθεση στη χώρα ή σε άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία δεν κάνουν χρήση της παρέκκλισης του β' εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574,
- β) κατασκευάζονται στην Ένωση και διατίθενται στην αγορά της χώρας,
- γ) εισάγονται και διατίθενται στην αγορά της χώρας, δ) κατασκευάζονται στη χώρα μας και προορίζονται για εξαγωγή,
- ε) συσκευάζονται σε γενική συσκευασία στη χώρα μας, εφόσον ζητηθεί από τους οικονομικούς φορείς.

3. Ο εθνικός εκδότης αναγνωριστικών κωδικών δύναται να ασκεί τις αρμοδιότητες που απορρέουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας ή και όποιου άλλου Κράτους Μέλους τυχόν αιτηθεί αυτό.

Άρθρο 5

Διαβίβαση ΜΑΚ

Οι ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας προϊόντων καπνού διαβιβάζονται από τον εθνικό εκδότη αναγνωριστικών κωδικών της παρούσας στον αιτούντα κατασκευαστή ή εισαγωγέα αποκλειστικά ηλεκτρονικά, σύμφωνα με την διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574.

Άρθρο 6

Ορθότητα στοιχείων του αιτήματος αναγνωριστικού κωδικού

Τα πρόσωπα, τα οποία υποβάλλουν αίτημα για να λάβουν αναγνωριστικό κωδικό οικονομικού φορέα, μονάδας και μηχανήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 16, 17, 18, 19 και 20 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574, φέρουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο εν λόγω αίτημα.

Το εν λόγω αίτημα υπέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 και επισύρει τις συνέπειες αυτού σε περίπτωση ψευδούς ή ανακριβούς συμπλήρωσής του.

Άρθρο 7

Τέλη έκδοσης και αποστολής των ΜΑΚ

Σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 3 του Εκτελεστικού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2018/574 στους Οικονομικούς Φορείς για την Έκδοση Μοναδικών Αναγνωριστικών Κωδικών που δημιουργούνται και χορηγούνται σε αυτούς ορίζουμε τέλος το ύψος του οποίου καθορίζεται σε 0,0006 ευρώ ανά κωδικό, με ελάχιστη χρέωση ένα (1) ευρώ ανά παραγγελία και στρογγυλοποίηση του ποσού σε δύο (2) δεκαδικά ψηφία.

Η είσπραξη των τελών γίνεται με χρήση ηλεκτρονικού παραβόλου. Για κάθε παραγγελία, το παράβολο δημιουργείται με την έκδοση των κωδικών. Η προθεσμία πληρωμής του εκδοθέντος ηλεκτρονικού παραβόλου ορίζεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσής του. Το παράβολο συνδέεται με τον λογαριασμό γενικών εσόδων από παράβολα που είναι «1450189001 - Παράβολα από κάθε αιτία». Τα έσοδα από την είσπραξη των τελών για τους Μοναδικούς Αναγνωριστικούς Κωδικούς καλύπτουν τις δαπάνες λειτουργίας του εκδότη αναγνωριστικών κωδικών της ΓΠΣ και αποδίδονται για τον σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό της, με την εγγραφή ισόποσων πιστώσεων σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014.

Ο εκδότης αναγνωριστικών κωδικών με απόφαση του μπορεί να αναστείλει την χορήγηση κωδικών σε οικονομικό φορέα που δεν έχει εκπληρώσει έγκαιρα τις οικονομικές του υποχρεώσεις.

Άρθρο 8

Διαλειτουργικότητα Μητρώου Ιχνηλασιμότητας

Το πληροφοριακό σύστημα του εκδότη αναγνωριστικών κωδικών συνδέεται και διαλειτουργεί με το Ενιαίο Κεντρικό Μητρώο Εφοδιαστικής Αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών (ΕΚΜΕΑ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4410/2016, για σκοπούς επικαιροποίησης των στοιχείων.

Άρθρο 9

Εθνικός διαχειριστής

Ως εθνικός διαχειριστής, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ια) της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574 ορίζεται η Δ/νση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων (Δ/νση Σ.Τ.Ε.Π.) της Γενικής Δ/νσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε., η οποία θα ασκεί τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση συναρμόδιες Διευθύνσεις της Α.Α.Δ.Ε.

Άρθρο 10

Απενεργοποίηση αναγνωριστικών κωδικών

1. Οι αναγνωριστικοί κωδικοί του οικονομικού φορέα, του φορέα εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης, της μονάδας και του μηχανήματος απενεργοποιούνται από τον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) καταδίκης του οικονομικού φορέα ή του φορέα εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης βάσει τελεσίδικης ποινικής απόφασης για λαθρεμπορία ή για οποιοδήποτε άλλο αδίκημα που σχετίζεται με την πώληση, διανομή, αποθήκευση, παραλαβή ή αποστολή Λαθραίων βιομηχανοποιημένων καπνών, Παραποιημένων βιομηχανοποιημένων καπνών, πρώτων υλών ή εξοπλισμού κατασκευής ή σχετική με τα ανωτέρω Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, ή
- β) τελεσίδικη απόφαση διοικητικού ή και πολιτικού δικαστηρίου περί συμμετοχής σε πώληση, διανομή, αποθήκευση, παραλαβή ή αποστολή

Λαθραίων βιομηχανοποιημένων καπνών Παραποιημένων βιομηχανοποιημένων καπνών, πρώτων υλών ή εξοπλισμού κατασκευής ή σε σχετική με τα ανωτέρω Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες,

- γ) παύση λειτουργίας της δραστηριότητας του οικονομικού φορέα ή του φορέα εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης στο εμπόριο προϊόντων καπνού,
- δ) παύση λειτουργίας της μονάδας,
- ε) παύση παραγωγικής λειτουργίας του μηχανήματος.

2. Η απενεργοποίηση των κωδικών της παραγράφου 1 πραγματοποιείται μέσω διαβίβασης σχετικού αιτήματος των αρμοδίων τελωνειακών αρχών ελέγχου στον εκδότη αναγνωριστικών κωδικών (ΓΓΠΣ) με κοινοποίηση στις Δ/ νσεις Ε.Φ.Κ. και Φ.Π.Α. και Σ.Τ.Ε.Π. της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε. Ειδικότερα για τις περιπτώσεις γ), δ) και ε) η απενεργοποίηση των κωδικών πραγματοποιείται είτε κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων τελωνειακών αρχών ελέγχου σύμφωνα με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος του οικονομικού φορέα ή του φορέα εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης, ο οποίος υποχρεούται άμεσα να το υποβάλλει στη ΓΓΠΣ με κοινοποίηση στις Διευθύνσεις Ε.Φ.Κ. και Φ.Π.Α. και Σ.Τ.Ε.Π.

Άρθρο 11

Έλεγχοι

Διενεργείται έλεγχος των οικονομικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης πρώτων καταστημάτων λιανικής πώλησης από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές ελέγχου και από οποιαδήποτε άλλη αρμόδια ελεγκτική αρχή, ο οποίος αποσκοπεί στη διαπίστωση της ορθής εφαρμογής του συστήματος ιχνηλασιμότητας στη χώρα.

Άρθρο 12

Μεταβατικές - Καταργούμενες διατάξεις

1. Το σύστημα ιχνηλασιμότητας εφαρμόζεται υποχρεωτικά στα τσιγάρα και στον καπνό για στριφτά τσιγάρα από 20 Μαΐου 2019 και για τα λοιπά καπνικά προϊόντα από 20 Μαΐου 2024, σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 15 της Οδηγίας 2014/40/ΕΕ. Οι οικονομικοί Φορείς που αιτούνται κωδικούς ΜΑΚ πριν

την ανωτέρω ημερομηνία υποχρεούνται να καταβάλουν τα τέλη του άρθρου 7 της παρούσας.

2. Για τα τσιγάρα και τον λεπτοκομμένο καπνό για στριφτά τσιγάρα, τα οποία θα έχουν κατασκευαστεί ή θα έχουν εισαχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από τις 20 Μαΐου 2019 και δεν θα επισημαίνονται με ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574, μπορούν να παραμένουν σε ελεύθερη κυκλοφορία έως τις 20 Μαΐου 2020, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ιδίου Κανονισμού.

3. Για τα προϊόντα καπνού, πέραν των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα που θα έχουν κατασκευαστεί ή θα έχουν εισαχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από τις 20 Μαΐου 2024 και δεν θα επισημαίνονται με ΜΑΚ επιπέδου μονάδας συσκευασίας, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574, μπορούν να παραμένουν σε ελεύθερη κυκλοφορία έως τις 20 Μαΐου 2026 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ιδίου Κανονισμού.

4. Το άρθρο 8 εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του ΕΚΜΕΑ στο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων ICISnet.

5. Με την παρούσα απόφαση αντικαθίσταται η ΓΓΠΣ0002597 ΕΞ 2018/11.6.2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 2434) «Ορισμός Εθνικού Παρόχου

Παροχής Μοναδικού Αναγνωριστικού Κωδικού των μονάδων συσκευασίας προϊόντων καπνού».

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Μαΐου 2019

Ο Υπουργός

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ